

Länsstyrelsen
Värmland

Djurskydd & Vilt
Maria Falkevik
010-2247235

Beslut om licensjakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om licensjakt efter varg i Värmlands län enligt nedan.

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 9 januari 2015 till och med den 15 februari 2015 eller till dess Länsstyrelsen avlyser jakten.

Tilldelning och jaktområde

Jaktområde 1: Omfattar reviren Medskogen och Kläggen

Jaktområde 2: Omfattar reviren Gårdsjö och Forshaga

Tilldelning: Högst 24 vargar får fällas totalt inom jaktområde 1 och 2.

Jakt får endast ske inom angivet område se karta (bilaga 1) och i enlighet med villkoren i detta beslut. Varg får fällas oavsett djurets kön och ålder. Ungdjur bör dock av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Licensjakt efter varg får inte bedrivas i revir med säkerställd etablering av genetiskt viktig varg. Om en genetiskt viktig varg uppehåller sig i jaktområden som omfattas av detta beslut kommer Länsstyrelsen omedelbart att avlysa jakten i berört område. Genetiskt viktig varg definieras i detta beslut som en invandrad varg eller första generationens avkomma till sådan varg (så kallad Fl:a).

Avlysning av jakten

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits inom ett jaktområde i enlighet med detta beslut, eller om jakttiden löpt ut.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Värmland, Våxnäsgatan 5 samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/varmland.

Verkställighet

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas, se bilaga 2.

Villkor för genomförandet av jakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Den som deltar i jakten är skyldig att följa villkoren. Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att sökning efter vargspår får ske med hjälp av motorfordon som får färdas på väg.

Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta varg från fordonet. Sökning efter vargspår får utföras utan att jaktledaren registrerar sig i jaktregistret och Länsstyrelsen.

Spårning får utföras mellan den 8 januari och 15 februari 2015 i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

Jaktledare

Krav på jaktledare

En ansvarig jaktledare ska utses inför varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Krav på registrering av jaktledare

Den som är jaktledare under licensjakten ska registrera sig i Naturvårdsverkets jägarregister samt hos Länsstyrelsen innan jakt påbörjas.

Naturvårdsverkets jägarregister:

Inloggning sker via på ”Min Sida” på Naturvårdsverkets hemsida (<https://jagarregistret.naturvardsverket.se>), eller genom att ringa Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11.

Länsstyrelsen:

Anmälan görs via telefon 010-224 76 05. Jaktledaren skall ange namn, adress, telefonnummer samt jaktområde där jakt skall bedrivas.

Krav på att planera och leda jakten

1. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd innan varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
2. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jakttagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
3. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld eller påskjuten varg till Länsstyrelsen i enlighet med 5b § jaktförordningen.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.
5. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om riskerna med skadskjutning av varg och uppmana jakttagarna att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående vargar.
6. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter varg.
7. Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
8. Jaktledaren ska minst en gång i timmen informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakt efter varg bedrivs. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: 010-224 71 60.

Hantering av fälld varg

Anmälan av fälld varg

Den som fällt eller påskjutit varg ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast samma dag i enlighet med bestämmelsen i 5b§ jaktförordningen.

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter som antecknas av Länsstyrelsen:

- skyttens och jaktledarens namn, adress och telefonnummer,
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
- var djuret fällts eller påskjutits (inom vilket jaktområde och plats som går att återfinna på karta, alternativt kordinater)
- djurets kön

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur fällt djur ska hanteras, samt bestämmer tidpunkt och plats för besiktning.

Besiktning av fälld varg

Av Länsstyrelsen förordnad besiktningsman ska besikta samtliga fällda djur.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsman.

Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.

Besiktningsmannen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fälld varg som Länsstyrelsen tillhandahåller.

Hantering av skinn från fälld varg

Vargen ska flås i enlighet med instruktion från SVA (Statens Veterinärmedicinska Anstalt), vilken tillhandahålls av besiktningsmannen. Besiktningsmannen ska märka vargskinn med transponder (mikrochip) vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgift om chipnummer ska anges på blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld varg*.

Skinn från fälld varg tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Länsstyrelsens besiktningsman har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fälld varg. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.
- Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till besiktningsmannen
- Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Hantering av kropp från fälld varg

Länsstyrelsens besiktningsman ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt (för hanar) testiklar och penisben ska medfölja kroppen.

Följande blanketter (tillhandahålls av besiktningsman) ska fyllas i och bifogas djurkroppen tillsammans med ovan nämnda prov eller prover:

- Registrering av fälld varg.
- Besiktning, provtagning och märkning av fälld varg.
- Påskjuten varg – platsundersökning och eftersök.

Påskjuten varg: eftersök och dokumentation

Påskjuten varg

1. När en varg påskjutits, och den inte blir kvar på platsen, får endast sådan jakt som syftar till att fälla den påskjutna vargen bedrivas inom det område som jaktledaren ansvarar för. Licensjakten i övrigt får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.
2. Den som påskjutit varg ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att säkerställa om vargen är skadad eller ej, samt för att spår på skottplats och fallplats ej förstörs.
3. Den som påskjutit varg ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att vargen är oskadad. Eftersök ska genomföras tills dess:
  - a) djuret påträffats dött,
  - b) djuret påträffats skadat och avlivats,
  - c) kulans anslags- eller nedslagsplats är så belägen att den utesluter att vargen skadats, eller
  - d) djuret inte kan påträffas.
4. Jaktledaren ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsman.
5. Jaktledaren ska till Länsstyrelsens besiktningsman redovisa hur platsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på blankett som besiktningsmannen tillhandahåller.
6. Om skadeskjuten varg inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från den skadade vargen samlas för DNA-analys, enligt besiktningsmannens instruktioner.

Avräkning av påskjuten varg

Påskjuten varg ska avräknas såvida inte kulans anslags- eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att vargen skadats, eller om det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att vargen inte skadats.

Fälls varg med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter varg är tillåten, ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Övriga bestämmelser för jaktens genomförande

Söka efter spår

Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta varg från fordonet. Motorfordonet får heller inte användas för att förhindra att vargen kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Detta följer av 31 § jaktlagen. Den beslutande myndigheten får vid beslut om licensjakt medge undantag från bestämmelsen, enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen.

Med motorfordon avses bil, motorcyklar och mopeder enligt 1 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. Körning i terräng regleras i terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter varg i området. Detta förutsätter att hans/hennes jakträtt omfattar jakt efter varg.

Jakttid

Varg får enligt 9 § jaktförordningen jagas fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Krav på eftersökshund

Vid jakt efter varg ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

Tillåtna jaktmedel

Jakt efter varg får endast bedrivas med kulvapen och ammunition som uppfyller kraven för klass 1. Detta följer av 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt.

Försäljning av vargskinn

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av varg, vargskinn eller andra delar av varg, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För vargar skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud.

Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/handel/djur/hotadeartercites.4.773c089e128e1620fa5800087309.html>).

Rekommendationer för jakten

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren uppmanas att underlätta för besiktningsmannen efter det att en varg fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagarna trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

Information om återstående tilldelning

För att underlätta och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning under jakten, rekommenderas samtliga jaktdeltagare och jaktledare att utnyttja RovSMS.

Registrering till RovSMS sker på följande hemsida: <http://rovsms.se>

Observera att även om Rov-SMS används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning: 010-224 71 60.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Samråd mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur och tagit fram förslag till miniminivåer, utformning av förvaltningsplaner, och beslut om licensjakt. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för varg (NV-00552-14), respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande lagtexter.

Länsstyrelserna i det mellersta förvaltningsområdet har haft ett flertal möten för att diskutera förutsättningarna för och målsättningarna med licensjakt på varg. Samråden har dels gällt de övergripande riktlinjerna för rovdjursförvaltningen inom rovdjursförvaltningsområdet, samt utformning av beslut och det praktiska genomförandet. Av Naturvårdsverkets delegeringsbeslut NV-06561-14 framgår att ”Det är viktigt att det regionala ansvaret för förvaltningen av stora rovdjur samordnas på en högre nivå än länsnivå, bl.a eftersom rovdjurens hemområden och revir inte sällan är länsöverskridande och därför att en sådan förvaltning ger en bättre helhetssyn.” Detta har varit en viktig utgångspunkt i samråden mellan länsstyrelserna.

Samråd med Norge

Samråd har skett med Norska Miljödirektoratet angående eventuell jakt i de gränsöverskridande vargreviren. Det finns enligt Miljödirektoratet tillsvidare inget hinder för att gränsreviren förvaltas i samband med den svenska delen av vargstammen och samarbete kring inventering och jakt i gränsreviren har diskuterats. Det har inte varit aktuellt att peka ut något gränsrevir för jakt i

och med detta beslut, men om det blir aktuellt kommande år så ska samråd ske med Miljödirektoratet.

Aktuella bestämmelser om förutsättningarna för jakt

Licensjakt

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter varg till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordningen (2009:1263).

Enligt beslut (NV-06561-14) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter varg till Länsstyrelserna i Dalarna, Gävleborg, Stockholm, Värmland, Västmanland, Västra Götaland, Uppsala och Örebro. Delegeringen gäller från och med den 30 Oktober 2014 till och med den 15 februari 2017.

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter varg. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Vargen finns uppräknad i bilaga 4a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå¹. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna framgår bl.a. att det från bevarandesynpunkt inte finns något hinder för att populationerna av stora rovdjur kan förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är strikt kontrollerad, vilket till exempel innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, och att reglerna efterföljs noggrant.

Länsstyrelsens bedömning

Målsättning med jakten

Målsättningen med jakten är i huvudsak att minska koncentrationen av varg där den är som störst. Riksdagen beslutade den 10 december 2013 att anta propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (prop. 2012/13:191). I propositionen bedömer regeringen att varg i Sverige har gynnsam bevarandestatus enligt art och habitatdirektivet, och man slår fast att en aktiv förvaltning av vargstammen ska genomföras. Det uttalas också att vargstammens koncentration bör minska där den är som tätast i syfte att begränsa de socioekonomiska konsekvenserna och förbättra möjligheterna att hålla tamdjur. Naturvårdsverkets delegering av licensjakt till Länsstyrelserna och Länsstyrelsens beslut om licensjakt är en del i en förvaltningsstrategi som bidrar till att uppfylla riksdagens ovan fastslagna mål. Vidare bidrar beslutet till att uppfylla målsättningen i Naturvårdsverkets nationella och Länsstyrelsens regionala förvaltningsplan för varg om att minska förekomsten av varg i områden där populationen är som tätast.

Risken för olägenheter och socioekonomiska konsekvenser kan öka i områden där förekomsten av varg är tät. I den regionala förvaltningsplanen för stora rovdjur i Värmlands län framgår att förvaltningen av varg bör ta hänsyn till ekonomisk påverkan på näringar, livskvalitet och intäkt ifrån jakt, samt att meningsfull jakt bör kunna bedrivas även i områden med varg. Viltförvaltningsdelegationen har inom ramen för den regionala förvaltningsplanen beslutat om ett förvaltningsmål för varg på 12 årliga föryngringar som ska uppnås stegvis under 2-3 år.

Licensjakt på varg kan bidra till att uppnå det övergripande och långsiktiga målet i rovdjursförvaltningen om att vargstammen ska bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som

---

¹ Linell J., Salvatori V. & Boitani L. (2008), Guidelines for Population Level Management Plans for Large Carnivores in Europe. A Large Carnivore Initiative for Europe report prepared for the European Commission (contract 070501/2005/424162/MAR/B2).

tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn tas. Detta under förutsättning att licensjakten riktas mot de områden där tätheten av varg är som störst. En selektiv jakt i dessa områden kan minska de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar, utan att äventyra gynnsam bevarandestatus och utan att förhindra fortsatt spridning av varg inom artens naturliga utbredningsområden.

En minskad förekomst av varg i de mest koncentrerade områdena kan bidra till att konflikten mellan människa och varg minskar och att toleransen för varg därmed ökar. Det är enligt propositionen mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen. En tydlig, förutsägbar och legitim förvaltning av varg, där licensjakt är en av flera förvaltningsåtgärder, förväntas även förbättra förtroendet för förvaltande myndigheter samt toleransen för varg som art. Detta stärker i sin tur förutsättningarna för att bibehålla en gynnsam bevarandestatus för varg i Sverige.

Strategi för att uppnå målsättningen med jakten

Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedömer att en minskning av tätheten av varg säkrast uppnås genom att jakten inriktas mot att tömma hela revir. Vargar lever i familjegrupper i revir som de hävdar mot andra vargar. För att minska tätheten av varg behöver man därmed minska tätheten av vargrevir. Länsstyrelsen bedömer att det därför är mest ändamålsenligt att jakten inriktas mot att tömma vissa revir helt. Till skillnad från att jaga enskilda individer i ett större antal revir kan en jakt som inriktas mot en hel familjegrupp i ett revir medföra att föryngringar under nästkommande vår uteblir. Vidare kan den valda jakttiden också bidra till att de områden som omfattas av jakt inte återbesätts den säsongen. Vidare ska jakten i möjligaste mån bedrivas så att ungdjur fålls före föräldradjur. En anledning är att årsungar utan föräldradjur kan riskera att utveckla ett oönskat beteende. Detta är även i enlighet med den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Värmlands län.

Vargstammen i Sverige har en kontinuerligt hög tillväxttakt och riksdagen har beslutat att populationen nu har uppnått gynnsam bevarandestatus. Dessa förutsättningar kan enligt den nationella förvaltningsplanen ge ett utrymme för licensjakt som förvaltningsåtgärd i rovdjursförvaltningsområden som uppnått sina miniminivåer. Det innebär att ett län som bedömer att det är motiverat att minska koncentrationen av varg i ett område för att ta socioekonomisk hänsyn, kan använda licensjakt som förvaltningsmetod om förutsättningarna för jakten i övrigt är uppfyllda. Licensjakt ska inte ses som en akut eller tillfällig lösning. Den ska inte heller på något sätt ses som den enda åtgärd som ska användas och utvecklas inom förvaltningen. Licensjakt för att minska tätheten av vargstammen i vissa områden bedöms vidare av Naturvårdsverket i den nationella förvaltningsplanen vara en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv vargförvaltning om den sker i begränsad omfattning. Utöver licensjakt kan andra åtgärder så som bidrag och ersättningar vid skador, skyddsjakt, samråd och information även bidra till att minska konflikter mellan människa och varg.

I den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Värmlands län anges även att en minskning av vargstammen bör ske gradvis för att licensjakten ska vara

praktiskt genomförbar och för att minskningen ska kunna genomföras med allmänhetens acceptans. Uttaget och var jakten ska ske utgår ifrån de regionala förvaltningsplanerna i de län där licensjakt får bedrivas. De regionala förvaltningsplanerna utgår ifrån rovdjursförvaltningens juridiska och politiska ramar, och behandlas och godkänns av länsstyrelsernas Viltförvaltningsdelegationer. Beslut om licensjakt som fattas med stöd av regionala förvaltningsplaner har goda förutsättningar att uppfattas som legitima och väl förankrade hos berörda intressegrupper. Detta påverkar i sin tur toleransen för varg och förtroendet för förvaltande myndigheter och förbättrar därmed förutsättningarna för att bibehålla gynnsam bevarandestatus.

Uppföljning av licensjakten genomförande och resultat

För att nå de uppsatta förvaltningsmålen och undvika negativ påverkan på gynnsam bevarandestatus krävs kännedom om ett flertal viktiga faktorer såsom populationsstorlek, övrig dödlighet, och reproduktion. Licensjakten bör utvärderas årligen både nationellt och regionalt, för att utifrån nyvunnen kunskap genomföra justeringar till nästa års licensjakt vid behov. Detta är en grundprincip i adaptiv viltförvaltning. Uppföljning av utvecklingen i vargstammen ska ske genom årliga inventeringar av varg enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. I de områden där licensjakt har bedrivits kommer en särskild uppföljning att göras för att få kunskap om hur snabbt nya vargar etablerar revir i dessa områden. Uppföljning av dödlighet, migration och tillväxt görs årligen av det Skandinaviska Vargforskningsprojektet, Skandulv. Erfarenheter ifrån jakten kommer även att analyseras och utbytas inom hela det mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Lämpligt jaktuttag i Värmlands län

För att minska tätheten av varg i Värmlands län och stegvis nå det av Viltförvaltningsdelegationen godkända förvaltningsmålet för varg så krävs ett uttag i den omfattning som följer av detta beslut.

Möjligt jaktuttag av varg i Värmlands län är beräknat utifrån storleken på den förväntade tillväxten i vargstammen nationellt. Påverkan av det jaktliga uttaget inom länet beräknas därmed inte påverka populationen som helhet negativt utan som mest leda till en stabilisering av vargstammen som helhet. Hänsyn har tagits till det förväntade antalet vargar som faller under skydds jakt enligt § 23b och § 28 i jaktförordningen. Tillväxten i vargstammen de senaste fem åren har i genomsnitt varit 12%, och antalet vargar som fallits under skydds jakt är i genomsnitt 27 individer per år. Utifrån dessa förhållanden är möjligt jaktuttag för licensjakt ur den svenska delen av vargstammen samt gränsreviren 44 individer om målsättningen är nolltillväxt, dvs att tillfälligt stabilisera vargstammen på 370 individer.

För att genomföra den av riksdagen beslutade rovdjurspolitiken behöver tätheten av varg minskas i de län där den är som störst. Värmlands län har under de senaste åren haft vargrevir i alla de skogsdominerade områdena i länet. Enligt den senaste inventeringsrapporten fanns 47% av den svenska delen av vargstammen i Värmlands län. Eftersom Värmlands län befinner sig i kärnområdet av en vargstam under spridning är det rimligt att länet under en övergångsfas har en något högre koncentration av varg i förhållande till resten av Sverige. Koncentrationen bör dock inte vara högre än nödvändigt för att inte skapa för stora negativa socio-ekonomiska konsekvenser. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Värmland tas hänsyn till hur stor andel av vargstammen som finns i Värmland, men också till att en fortsatt spridning av vargstammen ska kunna ske och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

För att kunna förvalta en stam så säkert som möjligt bör man ta hänsyn till stammen i sin helhet. Måttet ”andel av den nationella vargstammen per län” kan därför vara vägledande för att bedöma lämpligt länsvis uttag för att åstadkomma en selektiv jakt riktad mot det mest koncentrerade delarna av rovdjursförvaltningsområdet.

**Andel av den nationella vargstammen
per län enligt statusrapporten för varg
2013-2014 (beräknat på 370 individer)**

Värmlands län	47 %
Örebro län	20 %
Dalarnas län	21 %
Västmanlands län	5 %
Gävleborgs län	5 %
Västra Götalands län	2 %

Varje enskilt län måste ta hänsyn till de regionala förutsättningarna och till den lokala stammens hållbara utveckling. Om andelen av den nationella vargstammen per län ställs i relation till möjligt jaktuttag (44 individer) så blir 47 % av möjligt nationellt jaktuttag 21 individer. Den regionala förvaltningsplanen anger som förvaltningsmål att antalet vargföryngringar ska minska stegvis från 17,5 till 12 föryngringar på 2-3 års tid. Ett uttag på 21 individer motsvarar ca 4 revir (utifrån en genomsnittlig gruppstorlek på 6 vargar per revir). Detta jaktuttag överensstämmer med målsättningen att stegvis minska antalet föryngringar då resultatet av uttaget på 4 revir beräknas bli 15 föryngringar året efter jakt. Då beslutet om licensjakt fattas i början av inventeringssäsongen så går det inte att veta med säkerhet hur många individer som finns i de aktuella reviren. Det högsta antal som får fällas totalt i länet med stöd av detta beslut är 24 individer, beräknat utifrån genomsnittlig gruppstorlek. Detta antal motsvarar även ungefär den beräknade tillväxten i antal individer i Värmlands län. Sammanfattningsvis gör denna jaktstrategi att antalet årliga föryngringar kan minska utan att

vargstammen som helhet och dess tillväxttakt förväntas minska i samma omfattning.

I bedömningen ingår att risken för underbeskattning av vargstammen i förhållande till det regionala förvaltningsmålet är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka gynnsam bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp noggrant och bidra till kunskapsunderlaget för kommande förvaltningsbeslut, enligt principerna för adaptiv viltförvaltning. Beslutet grundas på att där det finns osäkerhet om sannolikheten för att den valda strategin kommer att uppnå syftet med jakten, så ställs den osäkerheten mot risken att strategin påverkar gynnsam bevarandestatus negativt. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskaper att öka och de osäkerheter som finnas att minska. Detta är vedertagen metodik inom viltförvaltning.

Val av jaktområden

Av den regionala förvaltningsplanen framgår att jaktuttaget för licensjakt bör riktas utifrån kriterier baserade på skadesituation, genetisk status, påverkan på jakt och lokala koncentrationer. Områden där det har funnits vargrevir under lång tid bör även prioriteras vid urval av revir för licensjakt.

Länsstyrelsen har gjort en samlad bedömning av vilka revir som kan vara lämpliga för licensjakt på varg. Följande faktorer har beaktats: täthet av vargrevir, antal får- och getbesättningar inom de uppskattade vargreviren, antal konstaterade angrepp på hund och andra tamdjur, inavelsgraden i vargparen våren 2014, samt påverkan på älgförvaltningen. Dessa faktorer återfinns till stor del i den regionala förvaltningsplanen i de stycken som behandlar urval av revir för licensjakt. En närmare beskrivning följer nedan.

Täthet av vargrevir

Länsstyrelsen anser med utgångspunkt i socio-ekonomiska faktorer, revirtäthet, och genetisk status att de fyra vargrevir som är mest lämpliga för licensjakt är Medskogen, Trång, Forshaga och Gårdsjö. X, Y, Z och Å. Tätheten av revir har ökat samtidigt som genomsnittlig storlek på reviren i de norra och östra delarna av Värmland har minskat. Detta har gjort detta område till det vargtätaste i landet. Uppgifter om revir och antal vargar inom reviren baseras på resultat från inventering vintern 2013/2014 publicerade i rapporten "Varg i Skandinavien och Finland" (SLU Rapport nr. 7-2014).

Risk för angrepp på tamdjur

Enligt Prop. 2012/13:191 ska Länsstyrelsen i sina regionala rovdjursförvaltningsplaner göra bedömningar om det kan finnas områden inom länet som är särskilt sårbara för förekomst av stora rovdjur, som exempelvis områden med särskilt hög täthet av tamdjur. Länsstyrelsen i Värmland har under arbetet med framtagande av förslag till minimivår

och förvaltningsnivå identifierat områden med särskilt hög täthet av fårbesättningar i länet. Områdena anges som täthetskartor baserat på Jordbruksverkets register över får- och getbesättningar år 2013. Risken för vargangrepp är sannolikt högre i dessa områden jämfört med områden med lägre täthet av tamdjursbesättningar. Faktiska skador på tamdjur och inkomstbortfall orsakade av varg är en källa till konflikt mellan människa och varg. Vargen orsakar direkta och indirekta skador, främst på fårskötsel, fåbodbruk och jakt. De flesta skadorna sker framförallt i Mellansverige där vargen har sin huvudsakliga utbredning (Naturvårdsverkets förvaltningsplan, 2014-2019, s.25). Reviren Forshaga och Gårdsjö berör några av de mest tamdjurstäta områdena i Värmlands län. Totalt i dessa båda revir har fem angrepp på tamdjur och hundar skett hittills under 2014. I Forshagareviret har Länsstyrelsen gett tillstånd till skydds jakt med anledning av en förhöjd risk för angrepp på främst nöt.

Inverkan på älgförvaltningen

I de områden där varg etablerar sig kan möjligheterna till jakt på älg påverkas negativt genom vargens inverkan på älgstammens storlek. Inom vargrevir finns det även en ökad risk för angrepp på hund vid löshunds jakt. Jakthundar är av stor betydelse inom viltvård och förbättrar möjligheten att förvalta starka stammar av vilt och därmed begränsa skador på landsbygdsnärningar. Hänsyn bör därför tas även till löshundsjakten (se prop. 2012/13:191 s. 315).

Vargens påverkan på älgstammen inom ett revir påverkas av predationstakt och revirets storlek samt älgstammens täthet och produktion (Sand m.fl. 2014). De revir som är utpekade enligt detta beslut ligger inom älgförvaltningsområden (ÄFO) som berörs av flera vargrevir. Att förvalta älg i områden med en hög täthet av vargrevir är svårt och faktorer som storlek på reviret samt antal revir som berör ett ÄFO påverkar i stor grad älgförvaltningen. Genom att försöka minska täthet av revir inom vissa ÄFO bör detta, till viss del, underlätta för älgförvaltningsgrupperna att utarbeta en hållbar avskjutningsplan för älgstammen men även lätta predationstrycket på älg inom det enskilda området.

Acceptans för rovdjur

Licensjakt på varg kan medverka till att acceptansen för rovdjur i den svenska faunan upprätthålls (Naturvårdsverkets förvaltningsplan för varg, 2014-2019, s.68), genom att bidra till att minska konflikten mellan rovdjur och människa i de regioner där rovdjurens förekomst är som tätast.

Risken för olägenheter och socioekonomiska konsekvenser kan öka i områden där förekomsten av varg är stor. En minskad förekomst av varg i dessa områden kan bidra till att konflikten mellan människa och varg minskar och att toleransen för varg därmed ökar. En tydlig och förutsägbar förvaltning med licensjakt och andra förvaltningsåtgärder som syftar till tydliga mål kan öka förtroendet för rovdjursförvaltningen och därigenom öka acceptansen för rovdjur.

Genetisk status

Inom de utvalda jaktområdena finns enligt ”Varg i Skandinavien och Finland” (SLU Rapport nr. 7-2014) ingen genetiskt viktig varg, enligt definitionen F1 (en invandrad varg eller första generationens avkomma). Utvalda jaktområden kommer dock att vara prioriterade för inventeringsinsatser inför jaktstart för att minimera risken för att en genetiskt viktig varg finns i området under tiden då jakten bedrivs.

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt kan andra åtgärder såsom samråd, information, bidrag och ersättningar till viss del bidra till att minska konflikter mellan människa och varg. Jakt utgör dock ett nödvändigt komplement för att ytterligare minska risken för socioekonomiska konsekvenser. Detta gäller särskilt i områden med tät förekomst av varg och andra rovdjur. Licensjakt är en strategi för att uppnå målet att minska sådana tätheter. Andra åtgärder för att minska förekomsten av varg i ett område skulle kunna vara flytt eller sterilisering av varg.

Flytt av varg

Vargar kan förflytta sig över mycket långa sträckor under kort tid. Erfarenheter visar att det finns en stor sannolikhet för att flyttade vargar återkommer till området där de infångades. En flytt medför dessutom en hög grad av stress för det fångade och flyttade djuret som måste sövas. Enbart sövningen är en både riskabel och ingripande åtgärd för vargen. Flytt av varg är också en personalintensiv åtgärd som är förenad med mycket höga kostnader. Naturvårdsverket uppskattar att kostnaden för flytt av en varg vid ett tillfälle uppgår till cirka 500 000 kr. En flytt av det antal vargar som omfattas av detta beslut skulle därför innebära orimliga kostnader.

Sterilisering av varg

Även sterilisering av varghonor kräver att aktuell varg sövs, och efter ingreppet krävs en viss läkprocess som är svår att övervaka. Det är således en mycket personalintensiv åtgärd som även den är förenad med höga kostnader. Sterilisering är enligt Länsstyrelsens mening inte lämplig att utföra på ett vilt djur då den utsätter djuret för onödigt lidande.

Slutsatser

Ovan nämnda förvaltningsstrategier är enligt Länsstyrelsens mening endast teoretiska alternativ till licensjakt. Detta framgår även i Naturvårdsverkets beslut om licensjakt för år 2014. Alternativerna är olämpliga i förhållande till såväl kostnader, tidsaspekt och personalresurser som risken för onödigt lidande. Det kan ifrågasättas om de ens är praktiskt möjliga att genomföra för det antal vargar som nu är i fråga för uttag genom licensjakt. Flytt eller sterilisering kräver att vargarna i fråga först fångas vilket utgör jakt i

jaktlagens mening, och innebär att undantagen i artikel 16.1 art- och habitatdirektivet måste tillämpas även för dessa åtgärder.

Länsstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående att det inte finns någon annan lämplig lösning för att minska vargstammens koncentration där den är som tätast än att bedriva licensjakt efter varg.

Gynnsam bevarandestatus

I propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” bedömer regeringen att vargen har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. Detta mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, den starka populationsutvecklingen, den förbättrade genetiken med minskad inavelsgrad och ökad genetisk variation, den lyckade genetiska förstärkningen samt av en tillräcklig invandringstakt av vargar från Finland och Ryssland.

Den svenska vargstammen har de senaste 15 åren haft en kontinuerlig tillväxt på 15-16 %. Populationen förväntas mot bakgrund av detta vara fortsatt livskraftig. Detta framgår av Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för varg där Naturvårdsverket därför satt referensvärdet för den svenska vargstammen till 270 individer.

Inavelsgraden i den svenska vargpopulationen för år 2013 var nära oförändrad jämfört med år 2012 som uppvisade den lägsta siffran för inavelsgrad sedan 1998. Avkommor till invandrade vargar (så kallade F1 :or) har reproducerat sig sedan några år tillbaka, och den senaste inventeringen visar att avkommor till tidigare invandrade vargar var föräldrar till 9 av de ca 40 valpkullar som föddes 2013. Det invandrade vargpar som i februari 2013 flyttades till Tivedens nationalpark har etablerat sig i området och har hittills fött fram minst en valpkull. Eftersom båda vargarna i vargparet är invandrade är varje valp obeskäddad med de skandinaviska vargarna, och kan därför komma att bidra till att minska inaveln i den svenska vargstammen ytterligare om de reproducerar sig.

Av den senaste rapporten om inventeringen av vargstammen i Skandinavien framgår följande: totalt har 43 familjegrupper registrerats, och förnygring har fastställts i 38 av familjegrupperna. Det skandinaviska vargbeståndet beräknades under vintern 2013-2014 uppgå till ca 400 djur, varav ca 320 i Sverige och 50 i gränsöverskridande revir mellan Sverige och Norge.

Mot bakgrund av ovanstående inventeringsresultat har Länsstyrelsen gjort bedömningen att den svenska vargpopulationen kan beskattas i den omfattning som följer av detta beslut utan att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus försvåras. Vidare har Länsstyrelsen pekat ut vilka revir som jakt får ske i och säkerställt i så hög grad som möjligt att inget känt revir för invandrad varg eller dess avkomma berörs av licensjakten. Om nya uppgifter skulle uppkomma innan jaktstart om genetiskt viktiga individer i något eller några av de revir som omfattas av detta beslut kommer detta revir att undantas från jakt.

Licensjaktens omfattning i förhållande till populationens storlek

Länsstyrelserna i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har gjort en gemensam analys av förutsättningarna för ett selektivt jaktuttag. Analysen baseras på underlag från Skandulv, fastställt inventeringsresultat från den senaste inventeringssäsongen (2013-2014), regionala miniminivåer och förvaltningsmål, samt målsättningarna i rovdjurspolitiken.

Skandulv fick i uppdrag av Naturvårdsverket 2014-11-11 att beräkna lämpligt uttag för att erhålla en nolltillväxt i den svenska delen av populationen med befintliga beräkningsmodeller.

De tre modeller som användes visade mycket snarlika resultat. Två av modellerna (Sand och Chapron) visade att lämpligt uttag för att erhålla nolltillväxt är ca 66 individer. Den tredje modellen (Liberg) visade att motsvarande uttag bör vara 57-73 individer.

Länsstyrelsen har tagit utgångspunkt i dessa beräkningar för att kunna avgöra hur tilltäckt jaktuttag påverkar hela populationen och dess gynnsamma bevarandestatus. Motsvarande beräkningar på länsnivå ger inte tillräckligt tillförlitliga resultat eftersom länen utgör för små geografiska enheter. I modellerna har Skandulv utgått från en populationsstorlek på 345 individer, vilket innebär att populationen uppskattas utifrån alla helsvenska föryngringar samt hälften av de föryngringar som finns på gränsen till Norge.

Länsstyrelserna har efter samråd med Miljödirektoratet i Norge beslutat att utgå ifrån en populationsstorlek på 370 individer, vilket innebär att hela de gränsöverskridande reviren räknas in tillsammans med den svenska delen av populationen. Nedan redovisas resultatet från en av Skandulvs modeller, samt motsvarande resultat om ingångsvärdet för populationsstorleken är 370 individer istället för 345.

	Sand	Justerad
Populationsstorlek (individer)	345	370
Realiserad medeltillväxt (%) 2010-2014	12 %	12 %
Beräknad tillväxt antal individer i populationen (inkl dödlighet pga skydds jakt)	41	44
Genomsnittligt dödlighet 23 och 28 §§ JF 2010-2014	27	27
Totalt utrymme för licensjakt och skydds jakt	68	71
Fällda vargar från 1 okt 2014	5	5
Möjligt beslutsutrymme för skydds jakt	22	22
Möjligt jaktuttag för licensjakt	41	44

Länsstyrelserna utgår i detta beslut ifrån att det finns utrymme för ett sammanlagt uttag på 71 vargar nationellt utan att påverka vargstammen negativt. Uttaget skulle då enbart utgöras av den årliga tillväxten och därmed resultera i att antalet vargar året efter genomförd licensjakt och skydds jakt skulle vara oförändrat, det vill säga 370 individer i Sverige samt i de gränsöverskridande reviren. Detta skulle innebära en fortsatt marginal mot referensvärdet för gynnsam bevarandestatus på 100 individer.

Länsstyrelsen bedömer att ett totalt uttag som sker selektivt och som uppgår till mindre än den årliga tillväxten i vargstammen uppfyller kriterierna i artikel 16.1.e i art- och habitatdirektivet om att uttaget ska vara i ”begränsad omfattning” och ”begränsad mängd”. Enligt den nationella förvaltningsplanen

för varg är utrymmet för uttag genom licensjakt beroende av artens status och populationsnivå. Det är således ingen absolut siffra utan utrymmet kan delvis variera beroende på vilken art som berörs.

Vad gäller vargstammens status och populationsnivå är Länsstyrelsens bedömning att ”begränsad omfattning” bör sättas i relation till att vargstammen befinner sig i ett skede av stadig tillväxt och att det rör sig om en art med stor tillväxtpotential. Motsvarande bedömning av ”begränsad mängd” bör sättas i relation till att en ökad populationsstorlek gör att mängden individer i uttaget ökar även om uttaget i andel av populationen är densamma.

Strängt kontrollerade former

Länsstyrelsen har beslutat att bland annat följande villkor för jaktens bedrivande ska gälla: jaktledaren ska anmäla sig till Naturvårdsverkets jaktkortsregister och till Länsstyrelsen. Jakten inkluderar stränga krav på skyndsamt rapportering av fällda eller påskjutna djur, och kontinuerlig kontroll av om tilldelning återstår i det aktuella jaktområdet. Syftet är att minimera risken för överskjutning. Besiktningsmännens kontroll av fälld varg, och vid behov även av skottplatsen säkerställer att djuren fällt i enlighet med regelverket. Besiktning av fälld djur samt att den flådda djurkroppen lämnas till SVA möjliggör en noggrann kontroll av de fällda djurens DNA, kön, ålder och hälsostatus.

Jakten är även strängt kontrollerad med avseende på det underlag som beslutet grundas på, eftersom kvaliteten på inventeringsresultaten för varg är mycket hög. Jämfört med förvaltning av andra viltarter är kunskapsnivån inom vargförvaltningen i Sverige mycket omfattande och detaljerad. En större detaljnivå än dagens skulle vara mycket svår att uppnå och dessutom orimligt kostsam. Det finns alltid osäkerheter i all viltförvaltning, men beträffande vargstammen, som har gynnsam bevarandestatus och en stadig tillväxt, är osäkerheterna ovanligt små och risken för negativa konsekvenser likaså. En mycket noggrann uppföljning och analys av jaktresultatet inför kommande beslut bidrar dessutom till att ytterligare förbättra kunskapsläget.

Mot bakgrund av de i beslutet formulerade villkoren anser Länsstyrelsen att licensjakten uppfyller kraven på strängt kontrollerande förhållanden.

Selektiv jakt

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt i enlighet med detta beslut är selektiv både ur ett nationellt perspektiv och ett regionalt perspektiv. Licensjakten begränsas till de områden där vargstammen är som tätast och till specifika jaktområden baserat på kunskap om de revir som finns där.

sin helhet och sätta detta i relation till hur de olika länen påverkas och var de största koncentrationerna finns. Varje Länsstyrelse fattar egna beslut om licensjakt baserat på såväl nationella som regionala mål.

Inom varje län görs en regional bedömning utifrån den regionala förvaltningsplanen av hur jakten ska riktas för att bäst uppnå syftet med jakten. Länsstyrelsen i Värmlands län har pekat ut revir där licensjakt får bedrivas utifrån den regionala förvaltningsplanen och Viltförvaltningsdelegationens

övergripande riktlinjer för licensjakt. Det innebär att revir har pekats ut utifrån skadesituation, genetisk status, påverkan på jakt och lokala koncentrationer.

Inventering

Vargpopulationen inventeras årligen för att säkerställa en kontinuerlig uppföljning av stammens utveckling och?. Inventering genomförs i huvudsak genom spårning och styrs av såväl väderförhållanden som vargens livscykel. Goda snöförhållanden är en förutsättning för en effektiv inventering. Under hösten 2014 har snön uteblivit helt, och inventeringsarbete har därför inte kunnat genomföras

Vargens brunst inleds från och med slutet av februari. Efter brunstens start bör jakt inte bedrivas. Vargen är ett flockdjur. En hona med ungar är beroende av att hanen bidrar med föda. Det är därför inte lämpligt att jaga varg efter brunst eftersom man då riskerar att fälla ett handjur. Detta kan medföra att en hona blir lämnad ensam att ta hand om sina ungar, vilket kan medföra att valpkullen förloras. Då inventeringen således endast kan genomföras under en begränsad period när snö väl har fallit baseras detta beslut i huvudsak på resultatet från inventeringen 2013-2014. Detta för att det ska finnas möjlighet att planera jakten i förväg och sedan kunna genomföra den innan brunstperioden.

Länsstyrelserna avser att påbörja sina inventeringar så snart det är möjligt och inrikta dessa mot de revir som omfattas av detta beslut. Vidare ska Länsstyrelsen omedelbart avlysa jakten om det framkommer att en genetiskt viktig varg har etablerat sig i något av de områden som omfattas av licensjakten.

Genetisk status

Den senaste inventeringen visar i vilka revir som Fl :or befinner sig. Dessa revir omfattas inte av licensjakten. Det händer dock att sammansättningen av individer i vissa revir förändras från ett år till ett annat. Andelen par som är intakta efter ett år är i genomsnitt ca 70 procent² i Örebro, Dalarna och Värmlands län. Den här omsättningen skulle kunna innebära att en Fl :a har etablerat sig i något av de revir som omfattas av detta beslut. Sannolikheten för att en Fl :a skulle fällas vid licensjakten är dock mycket liten. Om en Fl :a ändå skulle fällas inverkar det enligt Naturvårdsverkets bedömning inte nämnvärt på stammens genetiska status. I ett mål om skydds jakt efter varg har Förvaltningsrätten i Stockholm den 9 september 2013 (mål nr 19968-13) inte ifrågasatt en sådan bedömning från Naturvårdsverkets sida. Enligt Länsstyrelsens bedömning är därför risken för att en Fl :a skulle fällas acceptabel.

Mot bakgrund av ovanstående gör Länsstyrelsen bedömningen att licensjakten uppfyller kraven på selektivitet.

Söka efter spår

Då vargars revir ur ett jaktligt perspektiv är mycket stora anser Länsstyrelsen att det är nödvändigt att medge undantag från jaktlagens förbud mot att använda

---

² Uppgifterna är baserade på inventeringsresultat från:20.07/2008 och fem år framåt.

motorfordon i samband med jakt för att möjliggöra att på befintligt vägnät söka efter vargspår.

Anmälan av jaktledare

Som framgår av villkoren ovan ska jaktledaren anmäla sig till jaktkortsregistret och till Länsstyrelsen innan jakt efter varg får bedrivas. Naturvårdsverket gör bedömningen att kravet på anmälan av enbart jaktledaren uppfyller kraven att jakten ska genomföras under strängt kontrollerade former i tillräcklig grad.

Hantering av fälld varg

Forskningen och förvaltningen har ett behov av kunskap från obduktioner av fällda vargar och av vargdelar i vetenskapliga referenssamlingar. Länsstyrelsen har därför villkorat att den flådda djurkroppen ska tillfalla staten.

Verkställighet

Länsstyrelsen kan förordna att vissa beslut ska gälla utan hinder av att de överklagas. Det finns i detta fall ett behov av ett sådant förordnande i syfte att den aktuella jakten ska kunna genomföras. Beslutet bör fattas när så stor kunskap som möjligt av betydelse för förutsättningarna att jaga finns. Det vill säga så nära genomförandet av jakten som möjligt. Det är dock viktigt att tillgodose möjligheten att kunna överklaga beslutet innan jakten inleds. Därmed skapas en möjlighet för överprövande instans att hinna hantera ett eventuellt överklagande innan jakten inleds eller i vart fall frågan om verkställighet. Länsstyrelsen bedömer att sex veckor mellan beslut och jaktstart är den tid som bäst tillgodoser dessa olika hänsyn.

Sammanfattning

För att minska koncentrationen av vargrevir i de områden där den är som tätast finns ingen annan lämplig lösning än licensjakt som syftar till att reducera det totala antalet revir. Den svenska vargstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. En selektiv och strängt kontrollerad jakt av denna omfattning äventyrar inte upprätthållandet av denna. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Den licensjakt som beslutas av Länsstyrelsen innebär inte att antalet föryngningar i Sverige understiger det beslutade nationella referensvärdet för varg. Länsstyrelsen har samordnat beslutet med Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Beslutet är också i enlighet med LCIE:s riktlinjer om förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter varg i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Länsråd Robert Andrén har fattat beslut i detta ärende. Rovdjursansvarig Maria Falkevik har varit föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också vilthandläggare Kari Langöen och Fredrik Wilde samt enhetschef Maria Hammarström.

Robert Andrén

Maria Falkevik

Bilagor:

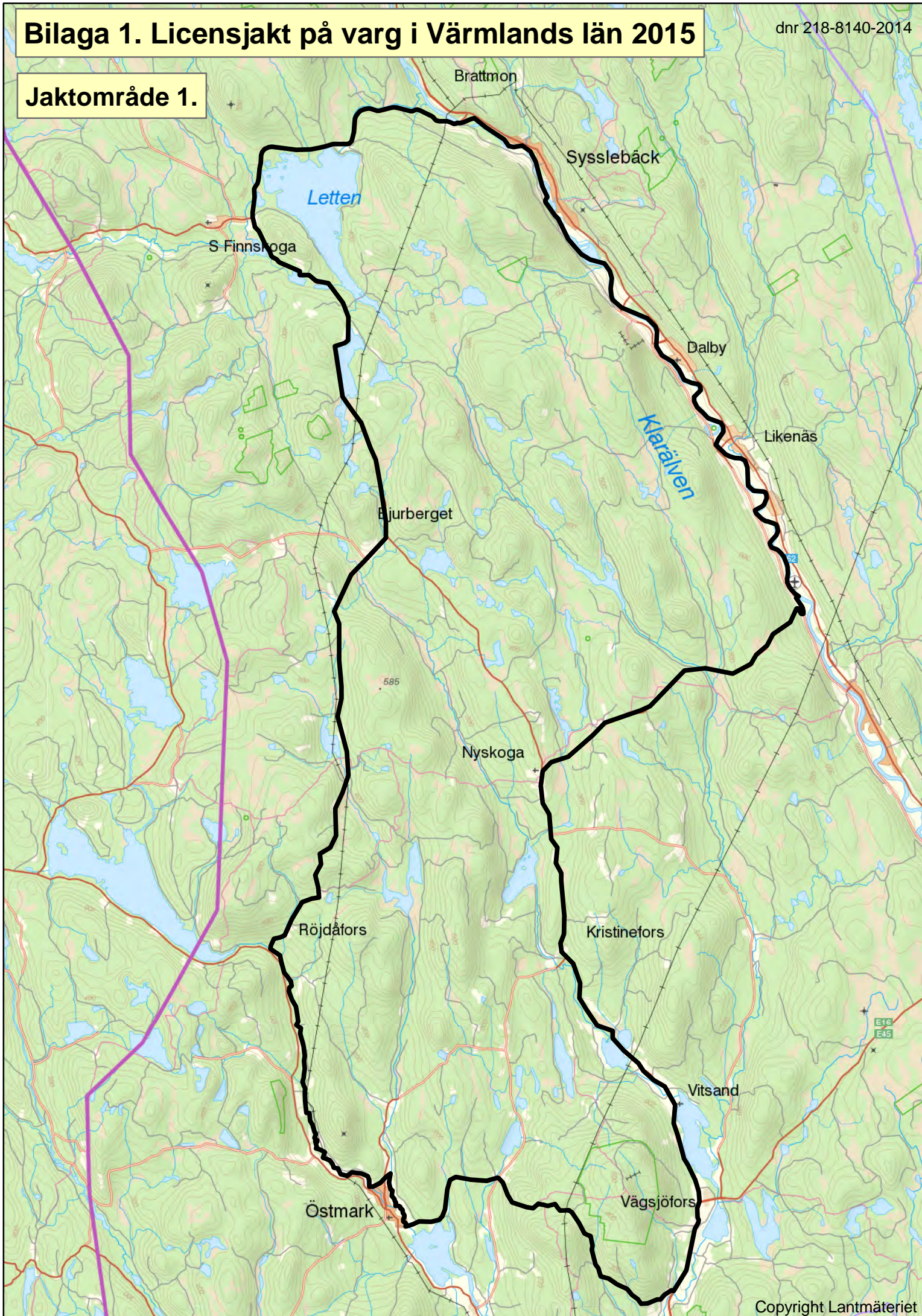
1. Karta över jaktområden
2. Hur man överklagar
3. Telefonnummer för anmälan av jaktledare, fälld varg och mediakontakter.
4. Besiktningssprotokoll, Registrering av fälld varg.
5. Besiktningssprotokoll, Besiktning, provtagning och märkning av fälld varg.
6. Besiktningssprotokoll, Platsundersökning och eftersök.

Bilaga 1. Licensjakt på varg i Värmlands län 2015

dnr 218-8140-2014

Jaktområde 1.

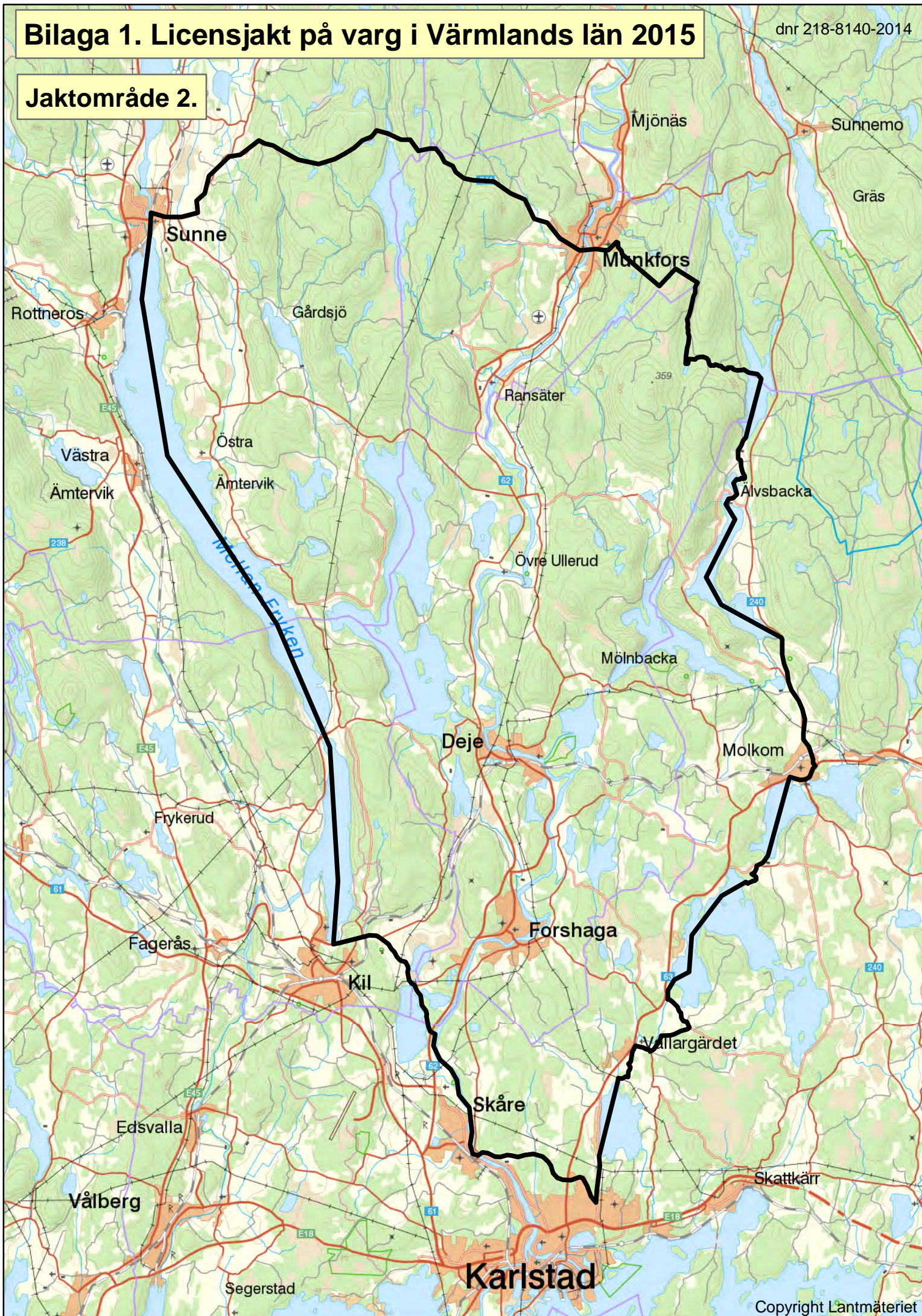

Bilaga 1. Licensjakt på varg i Värmlands län 2015

dnr 218-8140-2014

Jaktområde 2.

Länsstyrelsen
Värmland

Datum
2014-11-28

Referens
218-8140-2014

Djurskydd & Vilt
Maria Falkevik
010-2247235

Bilaga 2. Hur man överklagar

Var ska beslutet överklagas	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos Naturvårdsverket .
Var inlämnas överklagandet	Er skrivelse ska inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Naturvårdsverket.
Tid för överklagande	Er skrivelse måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet, annars kan ert överklagande inte tas upp till prövning.
Hur man utformar ett överklagande mm	I skrivelsen ska ni - tala om vilket beslut ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer. - redogöra för hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också redogöra för varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt er. Behöver ni veta mer om hur ni ska gå till väga, ring eller skriv till Länsstyrelsen.
Övriga handlingar	Om ni har handlingar eller annat som stöder er ståndpunkt, så bör ni skicka med det.
Underteckna överklagandet	Er skrivelse ska undertecknas och underskriften förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där ni kan nås dagtid.

Bilaga 3. Viktiga telefonnummer

Anmälan av jaktledare: 010-224 76 05

Information om återstående tilldelning: 010-224 71 60

Rapportering av fälld eller påskjuten varg: 010-224 76 05

Mediakontakter under pågående licensjakt: 010-224 76 01

REGISTRERING AV FÄLLD VARG

1. Ifyllt blankett lämnas till länsstyrelsens besiktningsman som registrerar relevanta uppgifter i Rovbase

2. Besiktningsmannen sänder kopia till SVA tillsammans med kropp och prover.

DATUM	Datum då vargen fälldes			År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr	
	☐ Licensjakt myndighetsbeslut ☐ Annat, ange vilket									Rovbase ID	
FÄLLD MED STÖD AV	Djur som fälls med stöd av 40 b § JF, 9 § JL och 24 kap BrB ska anmälas till polismyndigheten och det är polisen och inte länsstyrelsen, som har ansvar för dokumentation och hantering av dessa djur. Detsamma gäller trafikdödat djur och djur som påträffas dött (fallvilt).										
ANMÄLAN	Tidpunkt då vargen anmäldes			År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Anmäld till	
	Namn					Telefon			Mobiltelefon		
SKYT	Adress					Postnr		Postadress			
	e-postadress					Land om annat än Sverige					
	Namn					Telefon			Mobiltelefon		
JAKTLEDARE	Adress					Postnr		Postadress			
	Namn					Telefon			Mobiltelefon		
	Län					Vargrevir					
PLATS	Skottplats (ange namn som finns på karta 1:100 000)					Kommun					
	Län					Vargrevir					
	Skottplats Koordinater Rikets nät (RT 90) ↑ →					Om skott- & fallplats är olika, ange koordinater för båda.		Fallplats Koordinater Rikets nät (RT 90) ↑ →			
JAKTSÄTT m.m. (flera x kan anges)	Riktad vargjakt		Annat jaktform (ange vilken)			Drevkedja		Passkyttar			
	☐		☐			☐		☐			
	Skjuten från postställe			Skjuten vid gå/smygjakt		Hund använd		Antal hundar			
☐			☐		☐						
Antal deltagande jägare			Antal avlossade skott		Antal vargar i säten då jakt inleddes						
☐			☐		☐						
MÄRKT DJUR	☐ Tatuerad på insidan av läpparna - ange nr					☐ Öronmärke V/H öra ange färg och nr			☐ Radiohalsband ange nr		
	☐		☐			☐		☐			
KÖN OCH ÅLDER	Hane ♂		Hona ♀		0-1 år (årsunge)		1-2 år		Aldre än 2 år		
	☐		☐		☐		☐		☐		
VIKTER (vägda)	Totalvikt kg (inte flädd)			Flädd kropp (skrott) med huvud (kg)			Skinn med dynor och klokapslar (kg)				
	☐			☐			☐				
MÅTT	MÅTT, VIKTER OCH PROVER TAS INTE OM HELA VARGEN TILLFALLER STATEN										
	1. Bröstomfång										cm
	2. Kroppslängd										cm
	3. Svanslängd										cm
	4. Totallängd										cm
	5. Framben										cm
	6. Bakben										cm
	7. Framfots dynor										cm
	8. Bakfots dynor										cm
9. Största spene H x B alternativt										cm	
10. Testiklar vänster och höger L x B	x	mm	x	mm							

BESIKTNING, PROVTAGNING OCH MÄRKNING AV FÄLLD VARG

1. Blanketten fylls i av länsstyrelsens besiktningsman som registrerar relevanta uppgifter i Rovbase.

2. Besiktningsmannen sänder kopia till SVA tillsammans med kropp och prover.

DATUM	Besiktningsdatum och klockslag	År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr	
ANMÄLAN	Besiktningsmannen fick kännedom om fälld varg	År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Från vem	
BESIKTNING AV	Helkropp (oflädd) ☐	Skinn med dynor och klokapslar ☐			Kropp med skalle ☐		Skottplats ☐	Fallplats ☐	
BESIKTNING VAR	På skottplatsen/fallplatsen ☐	Bakspårning gjord (0,5-1 km) ☐			På annan plats. Ange var! ☐				
KONTROLL AV LÄMNAD UPPGIFTER	Skyttens personuppgifter ☐	Jaktsätt ☐			Platsangivelser ☐		Djurets ev. märkning ☐		
	Djurets kön ☐	Djurets ålder ☐			Djurets vikt ☐	Eventuella rättelser/kompletter. skrivs under anmärkning nedan			
SKJUT-AVSTÅND OCH AVLOSSADE SKOTT	Skjutavstånd. Avstånd mellan skytt och varg, då djuret påsköts med första skottet? m				Hur reagerade vargen? ☐		Stod still ☐	Gick i normal takt ☐	Sprang ☐
	Hur många skott avlossades mot vargen? 				Användes stöd vid första skottet? ☐		Ja ☐	Nej ☐	
NOTERA SYNLIGA SKADOR	☐ Färska skador								
	☐ Skabbangripen (ange också var)								
	☐ Äldre skador								
	☐ Inga synliga skador								
FOTODOKUMENTATION	Hela vargen ☐	Klor och tassar ☐		Skottplats ☐	Fallplats ☐	Inga foton tagna ☐			
PROVER	Kropp inkl. skalle, svanskotor och täben ☐			Vid hane också penisben & testiklar ☐		Kropp sänt till SVA (ange datum)			
	☐ Besiktningsmannens referensprov (hud ca 1x4 cm)			Referensprov sänt till SVA (ange datum)					
ANMÄRKNING									
IDENTIFIERING	Rovbase ID			Nr på eventuellt CITES-tillstånd					
EV. TIDIGARE MÄRKNING	Ange mikrochipnr 			☐ Skanning av kropp efter ev. tidigare mikrochip (ange placering)				☐ Ej kontrollerad	
MÄRKNING VID BESIKTNING	Skinn - mikrochipnr 			☐ Nymärkning med synligt mikrochip (ange placering – om annat än flåsnitt)					
VARG-SKINNETS ÄGARE	Namn			Personnummer			Telefon		
	Adress			Postnr		Postadress			
	e-postadress						Land om annat än Sverige		
BESIKTNING OCH MÄRKNING UTFÖRD AV	Besiktningsman			Mobiltelefon			Länsstyrelse		
	Underskrift			e-postadress					

KOMPLETTERANDE MÄRKNING AV FÄLLD VARG

1. Blanketten fylls i av den som utför märkningen och originalet sändes till Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm.

2. Kopia behålls av ägaren

KOMPLETTERANDE MÄRKNING	Chipnr. vid kompletterande märkning	Synligt mikrochip ☐	Dolt mikrochip ☐	Eventuell streckkod
	Ange vilken del av djuret som är märkt			
	Placering av mikrochip			
ÄGARE AV DEL AV DÖD VARG	Namn	Personnummer		Telefon
	Adress	Postnr	Postadress	
	e-postadress	Land om annat än Sverige		
ANMÄRKNING				
MÄRKNING UTFÖRD AV	Datum	Märkning utförd av (ange myndighet)		
	Underskrift	Namnförtydligande		

KOMPLETTERANDE MÄRKNING AV FÄLLD VARG

1. Blanketten fylls i av den som utför märkningen och originalet sändes till Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm.

2. Kopia behålls av ägaren

KOMPLETTERANDE MÄRKNING	Chipnr. vid kompletterande märkning	Synligt mikrochip ☐	Dolt mikrochip ☐	Eventuell streckkod
	Ange vilken del av djuret som är märkt			
	Placering av mikrochip			
ÄGARE AV DEL AV DÖD VARG	Namn	Personnummer		Telefon
	Adress	Postnr	Postadress	
	e-postadress	Land om annat än Sverige		
ANMÄRKNING				
MÄRKNING UTFÖRD AV	Datum	Märkning utförd av (ange myndighet)		
	Underskrift	Namnförtydligande		

PÅSKJUTEN VARG - PLATSUNDERSÖKNING OCH EFTERSÖK

1. Ifylls av länsstyrelsens besiktningsman tillsammans med skytt och jaktledare då varg påskjutits, men inte påträffats dött eller avlivats på skottplatsen. Blanketten ifylls även vid skydds jakt. Relevanta uppgifter registreras av besiktningsmannen i Rovbase.

2. Kopia sänds till SVA oberoende av om prover insamlats eller ej.

DATUM	Datum då varg påsköts	År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr			
ANMÄLAN	Tidpunkt då påskjutningen anmäldes	År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Anmäld till			
PÅSKJUTEN MED STÖD AV	☐ Licensjakt myndighetsbeslut	☐ Annat, ange vilket?									
PLATSUNDERSÖKNING / EFTERSÖK	☐ Bara platsundersökning	☐ Platsundersökning och eftersök									
SKYTT	Namn				Telefon		Mobiltelefon				
	Adress				Postnr		Postadress				
	e-postadress						Land om annat än Sverige				
JAKTLEDARE	Namn				Telefon		Mobiltelefon				
	Adress				Postnr		Postadress				
PLATS OCH AVLOSSADE SKOTT	Skottplats (ange namn som finns på karta 1:100 000)			Detaljerad karta över platsundersökning och eftersök ska bifogas		Koordinater Rikets nät (RT90)					
	Jaktområde (vid licensjakt)			Län		Kommun					
	Skjutavstånd. Avstånd mellan skytt och varg då vargen påsköts med första skott?				m	Hur regerade vargen?		Stod still ☐	Gick i normal takt ☐	Sprang ☐	
	Hur många skott avlossades mot vargen?					Användes stöd vid första skottet?		Ja ☐	Nej ☐		
	Ange var skottet/skotten troligtvis träffade?		Skott 1		Skott 2		Skott 3				
	Tecknade vargen för träff efter skott/skotten?		Ja ☐	Nej ☐	Ja ☐	Nej ☐	Ja ☐	Nej ☐			
PLATSUNDERSÖKNING OCH EFTERSÖK	Klockslag då eftersöket startade			Tim	Min	Klockslag då eftersöket avslutades			Tim	Min	
	Eftersöksjägarens namn				Telefon		Mobiltelefon				
	Användes hund vid eftersöket?			Ja ☐	Nej ☐	Tillhörde hund och hundförare det egna jaktlaget?			Ja ☐	Nej ☐	
	Ange hundras och om flera hundar använts – ange ordningsföljd		Hund 1		Hund 2		Hund 3				
	☐ Enbart löshund			☐ Enbart spårhund			☐ Spårhund och löshund				
	Var eftersöksekipaget utbildat/testat på rovdjur?		Ja ☐	Nej ☐	Var eftersöksekipaget tränat på annat sätt?		Ja ☐	Nej ☐			
	Lämnade vargen synligt blodspår då den lämnade skottplatsen?		Ja ☐	Nej ☐	Hur långt kunde blodspåret följas? m						
	Hur långt kunde vargen spåras från skottplats till sista vargspår? Bifoga ev. GPS-slinga!				m	Har avlossade kulor återfunnits? Ange antal och var.					
PROV	Har prover/material från det påskjutna vargen insamlats?		Ja ☐	Nej ☐	Blod ☐	Hår ☐	Kött/vävnad ☐	Spilling ☐			
	Har prover/material överlämnats till besiktningsmannen?		Ja ☐	Nej ☐	Insamlade prover sändes snarast till SVA (ange datum)					År	Månad
RESULTAT ELLER BEDÖMNING AV VARGENS SKADOR	Eftersök har genomförts till dess				Vargen påträffats dött ☐		Vargen påträffats skadad och avlivats ☐		Vargen har inte anträffats ☐		
	Jaktledarens bedömning av vargens skador då djuret inte påträffats dött eller avlivats?				Vargen är oskadad ☐		Vargen är lätt skadad ☐		Vargen är allvarligt skadad ☐		
Det är krav på att grunden för jaktledarens bedömning ovan utförligt ska motiveras på sidan 2											
UNDERSKRIFTER	Besiktningsman				Jaktledare						
	Namnförtydligande				Namnförtydligande						

Länsstyrelsen
Värmland

Datum
2014-11-28

Beteckning
218-8140-2014

Djurskydd & Vilt

Sändlista

Viltförvaltningsdelegationen
Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet
Naturvårdsverket
Miljödepartementet
Landsbygdsdepartementet
Polismyndigheten i Värmlands län
Jordbruksverket
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska riksmuséet
ArtDatabanken
Skandulv
Jägareförbundet Värmland
Jägarnas Riksförbund Värmland
Lantbrukarnas Riksförbund Värmland
Värmlands läns Fåravelsförening
Naturskyddsföreningen Värmlands län
Svenska Rovdjursföreningen Värmland